

Työterveyslaitos

Voiko työstä sairastua?

 Fysikaalisten tekijöiden arviointi
perustyöpaikkaselvityksessä

LAATUVINKKI, TYÖTERVEYSHUOLLON LAATUVERKOSTO

Perusteltu arvio työpaikan fysikaalisten tekijöiden terveydellisestä ja työkykymerkityksestä edellyttää suunnittelua

Työterveyslaitos

ENNEN TYÖPAIKKAKÄYNTIÄ

1. Perehdy toimialatietoon

Kuuluuko kohdetyöpaikka sellaiselle toimialalle, jossa tunnetusti altistutaan fysikaalisille tekijöille eli melulle, värinäälle, säteilylle, paineen vaihteluille tai poikkeaville lämpöolosuhteille ja jossa esiintyy tekijästä aiheutuvia sairauksia, esimerkiksi meluvammoja ja/tai värinätautia?

2. Hyödynnä työpaikalta saatava tieto ja työterveys-huoltoon kertynyt tieto havainnoinnin suunnittelussa

- ✓ työpaikan tekemä fysikaalisten tekijöiden riskien arviointi
- ✓ edellisen työpaikkaselvityksen tulokset
- ✓ tiedot mahdollisista ammattitaudeista työpaikoilla, tehtyjen työhygieenisten mittausten tulokset ja dokumentit (esim. meluannosmittausten tulokset, meluntorjuntaohjelma, värinäntorjuntaohjelma)

3. Resursoi työpaikkakäynti saamiesi tietojen perusteella työpaikkaa parhaiten palvelevaksi

Tiimin lääkäri perehdyttää tarvittaessa tiiminsä havainnoimaan työtehtäviin liittyvää altistumista fysikaalisille tekijöille. Näin terveydellisen merkityksen arvioinnista tulee perusteltua ja sujuvaa.

Suunnittele havainnointi etukäteen moniammatillisessa tiimissä

TYÖPAIKKAKÄYNNILLÄ

1. Tee altistumisen arviointiin liittyvät havainnot ja selvitä

- ✓ altistuvat henkilöt
- ✓ altistumista aiheuttavat tekijät (työmenetelmät ja työvaiheet, koneet, laitteet, käsityökalut)
- ✓ altistumisen kesto ja tiheys mahdollisimman tarkasti (melun osalta myös voimakkuus, käsitärinän osalta värinäkiikkyvyys, liipasinajat)
- ✓ suojautuminen

2. Huomioi lisääntymisterveys

Huomioitavia tekijöitä voivat olla erityisesti säteily, paineen vaihtelu ja melu.

3. Huomioi muiden tekijöiden vaikutus altistumiseen

Esimerkiksi kylmän ja huonojen työasentojen vaikutus värinäaltistumiseen tai värinän ja mahdollisten korva-myrkyllisten kemikaalien meluvammaa edistävä vaikutus.

4. Tee tapaturmavaarojen arviointiin liittyvät havainnot

Huomioi erityisesti työtavat, koneiden ja laitteiden kunto, henkilönsuojaimet, työvaatteet ja työkengät, ensiapuvalmius.

TYÖPAIKKAKÄYNNIN JÄLKEEN

1. Tee ensin altistumisen arviointi ja sitten terveydellisen merkityksen arviointi

- ✓ Ota työpaikkaselvitysraportissa kantaa siihen, mikä on kunkin fysikaalisen tekijän merkitys terveydelle tällä työpaikalla ilman suojaimia ja suojainten kanssa (mikäli altistuminen edellyttää suojainten käyttöä). Käytä arviointiin esim. luokitusta: merkityksetön-vähäinen-kohtalainen-merkittävä-sietämätön.
- ✓ Arvioi suojautumisen riittävyys
- ✓ Kuva, millaisia terveyshaittoja kyseinen tekijä voi tällä työpaikalla aiheuttaa (suhteuta altistumiseen). Kun tekijälle altistuminen on vähäistä, ei kuvausta terveyshaitoista tarvita.
- ✓ Jos merkitys terveydelle on vähintään kohtalainen, kirjaa toimenpidesuositus, jonka perusteluna on säädös, ohje tai suositus. Kirjaa lähde.

2. Tee tapaturmavaarojen arviointi

Voiko fysikaalinen tekijä aiheuttaa tapaturmavaaraa ja mitä onnettomuus-tilanteessa voi tekijästä seurata? Kirjataan osana koko työpaikan tapaturmavaarojen arviointia.

Tarvittaessa konsultoi työhygieenikkoa

FYSIKAALISTEN TEKIJÖIDEN ARVIOINTIA EI KANNATA TEHDÄ PUUTTEELLISIN TIEDOIN!